

**Mechanizmy obronne –
teoria, pomiar, eksperyment**

Marta Mrozowicz-Wrońska

**Mechanizmy obronne –
teoria, pomiar, eksperyment**

Poznań 2021

WPIK Open Access 09

Copyright by:
Marta Mrozowicz-Wrońska

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

Redaktor naukowy WPIK Open Access:
dr hab. Aleksandra Piłarska, prof. UAM

Recenzja:
dr n. med. Michał Mielimąka

Koncepcja okładki:
Wydział Psychologii i Kognitywistyki UAM

Korekta i redakcja:
Sebastian Surendra

Wydanie I
Poznań 2021

ISBN 978-83-66666-86-3

DOI 10.48226/978-83-66666-86-3

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80

e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

*Pracę dedykuję mojemu Mężowi
Leszkowi Wrońskiemu.*

Projekt eksperymentalny, którego fragment przedstawiono w Rozdziale 4
został zrealizowany w ramach grantu Preludium Dec-2012/07/N/HS6/00464
przyznanego autorce przez Narodowe Centrum Nauki.

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Mechanizmy obronne – rozwój, dobrostan, psychopatologia. Koncepcja mechanizmów obronnych Georga E. Vaillanta	11
Koncepcja mechanizmów obronnych Phebe Cramer	16
Rozwój mechanizmów obronnych.....	19
Działanie mechanizmów obronnych a poziom stresu, lęku i samooceny	20
Dojrzałość mechanizmów obronnych a psychopatologia.....	22
Rozdział 2. Mechanizmy obronne a elementarne procesy poznawcze.....	25
Zunifikowana teoria wyparcia Matthew Erdelyi’ego	25
Koncepcja procesów kontrolnych hamowania Michaela C. Andersona.....	27
Rozdział 3. Mechanizmy obronne – pomiar	31
<i>Defense Style Questionnaire</i>	31
<i>Defense Mechanism Manual</i>	38
<i>Defense Mechanism Rating Scale</i>	43
Rozdział 4. Mechanizm obronny: eksperyment – badania własne	51
Hamowanie poznawcze – teoria, badania.....	52
Hamowanie poznawcze a lęk i samoocena.....	53
Badania własne	59
Cel.....	59
Metoda	60
Wyniki.....	65
Omówienie wyników i wnioski	71
Mocne i słabe strony zastosowanej procedury eksperymentalnej. Propozycje dalszych badań.....	75
Podsumowanie	77
Bibliografia	81